

24.3.2025

SUPO 220/01.04.01.00/2025

Eduskunnan puolustusvaliokunta

**Suojelupoliisin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi eräiden kiinteistöhankintojen luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta (HE 2/2025 vp)**

Eduskunnan puolustusvaliokunta on pyytänyt Suojelupoliisilta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi eräiden kiinteistöhankintojen luvanvaraisuudesta annetun lain muuttamisesta.

Suojelupoliisi esittää lausuntonaan seuraavaa:

Suojelupoliisi on osallistunut asiaa valmistelleeseen työryhmään ja tukee hallituksen esitystä.

Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut perustavanlaatuisesti Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan myötä. Venäjän toiminta ja hyökkäyssota heijastuu myös Suomeen muodostaen Suomelle sen keskeisimmän kansallisen turvallisuuden uhan pitkällä aikavälillä. Venäjä on osoittanut olevansa valmis käyttämään sotilaallisen voiman käytön lisäksi myös muita aggressiivisia ja vihamielisiä vaikuttamisen keinoja, joihin voidaan lukea muun muassa sabotaasitoimet, informaatiovaikuttaminen ja kyberoperaatiot. Nykyisessä turvallisuusympäristössä korostuu varautuminen näihin erilaisiin laaja-alaisen vaikuttamisen muotoihin.

Suojelupoliisin tehtävänä on tiedustella ja torjua Suomeen kohdistuvia kansallisen turvallisuuden uhkia, joihin lukeutuvat erilaiset valtiollisen ja muun vihamielisen vaikuttamisen keinot. Osana tätä tehtäväkenttää Suojelupoliisi seuraa Suomessa ulkomaalaisia kiinteistöomistuksia ja kiinteistöhankintoja, sekä toimii osana puolustusministeriön ulkomaalaisomistuksen valvonnan viranomaisverkostoa.

Vihamielistä vaikuttamista harjoittava valtio voi pyrkiä hyödyntämään kansallista turvallisuutta uhkaavassa toiminnassaan ulkomaalaisessa omistuksessa tai hallinnassa olevia kiinteistöjä. Kiinteistöjä voidaan hyödyntää muun muassa sekä tiedustelutarkoituksiin että sabotaasitoimintaan tai sabotaasitoiminnan valmisteluun sekä viime kädessä valmistautumiseen kriisitilanteen varalle.

Suojelupoliisi toteaa, että ulkomaisiin kiinteistöhankintoihin- ja omistuksiin voi liittyä kansallista turvallisuutta uhkaavaa toimintaa, mikä riippuu ostajan taustoista, kiinteistön strategisesta sijainnista, kiinteistön yksilöllisistä ominaisuuksista, kiinteistön välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta kriittisestä

infrastruktuurista tai viranomaisten elintärkeistä toiminnoista. Kiinteistöjä voidaan hyödyntää myös turvallisuus- ja tiedustelupalveluiden erilaisiin käyttötarkoituksiin. Lisäksi on huomioitava, että ulkomaalaiseen kiinteistöomistukseen liittyvä kansallisen turvallisuuden uhka voi konkretisoitua vasta hyvin pitkällä aikavälillä. Tällöin kiinteistön hankintaan liittyvä kansallisen turvallisuuden uhka ei ole välttämättä havaittavissa vielä kiinteistön hankintahetkellä puolustusministeriön lupaharkinnan yhteydessä. Näitä ja etenkin pitkän aikavälin uhkia voidaan vähentää tehokkaasti ehdotetuilla muutoksilla lakiin eräiden kiinteistöhankintojen luvanvaraisuudesta.

Suojelupoliisi toteaa myös, että nyt ehdotetuilla lainsäädäntömuutoksilla ei voida vastata kattavasti ulkomaiseen kiinteistöomistukseen liittyviin uhakuviin, kun otetaan huomioon se, että kiinteistön hankinta sallittaisiin edelleen esimerkiksi pysyvän oleskeluluvan omaaville. Lisäksi kiinteistöhankinnoissa voidaan pyrkiä hyödyntämään jatkossa yhä etenevissä määrin erilaisia monimutkaisempia omistusjärjestelyitä ja sijaistoimijoita eli bulvaaneita, joissa kiinteistöä hallitsee tosiasiallisesti jokin muu taho kuin kiinteistön muodollinen omistaja. Ehdotetuilla muutoksilla ei voida puuttua myöskään jo olemassa oleviin mahdollisesti kansallista turvallisuutta uhkaaviin kiinteistöomistuksiin. Kiinteistöhankintojen kieltö vähentäisi kuitenkin tehokkaasti kiellon piirissä olevan valtion kansalaisten tulevia kiinteistöhankintoja, joita voitaisiin hyödyntää kansallista turvallisuutta uhkaavaan toimintaan. Ehdotettu kieltö myös parantaisi viranomaisten kykyä keskittää voimavaroja jäljelle jääviin kiinteistökauppojen lupamenettelyihin sekä kiellon piirissä olevan valtion kansalaisten jo olemassa olevien kiinteistöomistusten valvontaan.

Edellä esitetyn mukaisesti, Suojelupoliisi pitää hallituksen esitystä ja sen tavoitteita tarpeellisina ja kannatettavina.

Liitteet

Jakelu

Eduskunnan puolustusvaliokunta

Tiedoksi

Suojelupoliisin päällikkö

Juha Martelius

Suojelupoliisin ylitarkastaja

Henri Koponen

Asiakirja (ID 63699) on sähköisesti allekirjoitettu Suojelupoliisin  
asiankäsittelyjärjestelmässä 25.3.2025 13.26.43. Allekirjoituksen  
oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.